

ภาพลักษณ์ของนายชวน หลีกภัย ในฐานะนายกรัฐมนตรีในพาดหัวข่าว
ของหนังสือพิมพ์มติชน

Chuan Leekpai's Image as a Prime Minister in the Headlines of the Matichon

พวงเพ็ญ พิพัฒน์เจริญวงศ์
Puangpen Pipatcharoenwong

วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Arts Thesis in Thai Language for Communication
Prince of Songkla University

2546

เลขหมู่	PN4784.H4	952	2546
Bib Key	239854		
	26	03	47

ชื่อวิทยานิพนธ์	ภาพลักษณ์ของนายชวน หลีกภัย ในฐานะนายกรัฐมนตรีในพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน
ผู้เขียน	นางสาวพวงเพ็ญ พิพัฒน์เจริญวงศ์
สาขาวิชา	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
ปีการศึกษา	2546

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของนายชวน หลีกภัย ในฐานะนายกรัฐมนตรี ซึ่งปรากฏในพาดหัวข่าวหลักของหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ที่ตีพิมพ์ออกเผยแพร่ในปีพุทธศักราช 2543 และเพื่อศึกษากลวิธีการใช้ภาษาพาดหัวข่าวที่มีผลต่อการสร้างภาพลักษณ์

ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์ของกรณีศึกษา มีความสัมพันธ์กับบริบททางสังคมในขณะนั้น คือ ในปี 2543 ขณะที่รัฐบาลนายชวน หลีกภัย ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจได้ ลุ่่วง นักวิชาการ ปัญญาชน และผู้ตื่นตัวทางการเมือง รวมทั้งสื่อมวลชน ก็เรียกร้องให้รัฐบาลยุบสภา และคืนอำนาจให้ประชาชนก่อนหมดวาระการดำรงตำแหน่ง เพื่อจะได้ใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่พุทธศักราช 2540 เป็นหลักในการบริหารประเทศอย่างเต็มรูป ภาพลักษณ์ของกรณีศึกษาคังกล่าววิเคราะห์ได้ 3 ส่วน คือ 1) ภาพลักษณ์เชิงบวก พบเพียงประการเดียวที่เห็นเด่นชัด คือ ความมั่นคงในหลักการ 2) ภาพลักษณ์เชิงลบ เป็นภาพลักษณ์ที่พบมากที่สุด มี 5 ประการ คือ ความก้าวร้าวทางวาจา ความไร้น้ำใจ ความเชื่องช้า ความคือแ่ง และการใช้โวหารเอาตัวรอด 3) ภาพลักษณ์ที่ไม่มีนัยเชิงบวกหรือลบอย่างชัดเจน ได้แก่ ความยึดมั่นในความคิดของตน

เมื่อศึกษากลวิธีการใช้ภาษาในพาดหัวข่าว พบว่า มีลักษณะเด่น 3 หัวข้อ คือ 1) ระดับภาษา ใช้วจนลีลาแบบเป็นกันเองมากที่สุด มีจุดเด่น 4 ประการ คือ การใช้คำพินิจ การใช้คำย่อและคำเดี่ยว การละหน่วยประโยค และการใช้คำสแลง 2) รูปประโยค ความสัมพันธ์ระหว่างประโยค และลักษณะความสัมพันธ์ของประโยค พบว่า ประโยคในพาดหัวข่าวนิยมใช้ประโยคความเดียวขนาดสั้นหลายๆประโยคต่อเนื่องกัน และประโยคความรวมที่ละหน่วยเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างประโยคในพาดหัวข่าวเกิดขึ้นด้วย การมีคำที่สัมพันธ์กัน และการละคำมักละหน่วยประธาน และหน่วยเชื่อม ส่งผลให้ข้อความกระชับ และเน้นหน่วยกริยา ซึ่งมีผลต่อการแสดงภาพลักษณ์ ส่วนลักษณะความสัมพันธ์ของประโยคในพาดหัวข่าว มักใช้ประโยค

สัมพันธ์กันทางเหตุและผล และประโยชน์สัมพันธ์กันทางการขยายความ มีส่วนน้อยเป็นประโยชน์สัมพันธ์กันทางมีความหมายขัดแย้ง 3) ภาพพจน์ พบว่า เลือกใช้โวหารประเภทที่ช่วยประหยัดเนื้อที่และให้พลังการสื่อสารนิยมใช้โวหารอุปลักษณ์มากที่สุด และมีโวหารนามนัยเป็นส่วนน้อย กล่าววิธีการใช้ภาษาดังกล่าวมีผลต่อการสร้างภาพลักษณ์ของบุคคลที่เป็นกรณีศึกษาให้ปรากฏเด่นชัดในความคิดของผู้รับสาร และน่าจะเป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่ลดความนิยมของสังคมของบุคคลดังกล่าวในสถานะนายกรัฐมนตรี

Thesis Title Chuan Leekpai's Image as a Prime Minister in the Headlines of the **Matichon**

Author Ms. Puangpen Pipatcharoenwong

Major Program Thai Language for Communication

Academic Year 2003

ABSTRACT

This research aimed to study the image of Mr. Chuan Leekpai as a Prime Minister in the headlines of the **Matichon** daily newspaper in the year 2000, and to investigate the verbal strategies employed in projecting such an image.

It was found that Mr. Chuan Leekpai's image was tied to the political context of that time. In 2000, since Mr. Chuan's government could not solve economic problems, scholars, intellectuals, politically concerned people and mass media demanded that the government dissolved the parliament and finished off its term, so that the new 1997 Constitution could be enforced. The image of Mr. Chuan was found to be of three categories. 1) Positive image: this included steadfastness to his principles; 2) Negative image: This included verbal aggressiveness, apathy, sluggishness, stubbornness, and cunning; and 3) Ambivalent image: only self-assertion was found.

With respect to verbal strategies, 3 salient features were found. 1) Casual style of language was most preferred; this consisted of use of common lexis, use of abbreviations and simple words, omission of certain sentential constituents, and use of slang. 2) Short consecutive simple sentences and compound sentences without conjunctions were often used in the headlines. Sentential cohesion among headlines was created through lexical collocation, and omission of subjects or conjunctions. Such an omission made the headlines concise and the verbs were put into focus. This strategy affected the projection of the image. With respect to types of sentential relation among headlines, logical relation and elaboration were often found; few were of concession type. 3) To save print space and effectively convey

the messages, the figure of speech most frequently used was metaphor and least was metonymy. All these verbal strategies contributed greatly to the presentation of Mr. Chuan Leekpai's image to the readers, and this was perhaps one of the factors that lessened his popularity as a Prime Minister.